amantissimorum Episcoporum, qui congregati sunt sub piæ memoriæ Imperatore magno Theodosio in regia ciuitate Constantinopoli noua Roma, cognoscentes: & nos eadem definimus de priuilegijs eiusdem sanctissimæ Constantinopolitanæ Ecclesiæ nouæ Romæ. Etenim sedi senioris Romæ propter imperium ciuitatis illius Patres consequenter priuilegia reddiderũt. Et eadem intentione permoti centum quinquaginta Deo amantissimi, æqua sanctissimæ sedi nouæ Romæ priuilegia tribuerunt; rationabiliter iudicantes imperio & senatu vrbem ornatam, æquis senioris Romæ priuilegijs frui, & in Ecclesiasticis, sicut illam, maiestatem habere negotijs, & secundam post illam existere, [a] & his qui de Ponto sunt, & de Asia, & Thracia diœcesibus Metropolitanos solos, rursus autem & qui inter Barbaros sunt Episcopos pręfatarum diœceseων ordinari à prædictæ sanctissimæ Constantinopolitanæ sedis sanctissima Ecclesia.] Sicque ab hoc tempore quinque Patriarchæ in Ecclesia numerari & authoritatem habere cœperunt, scilicet, vt ait Iustinianus, [b] [beatissimus Archiepiscopus & Patriarcha senioris Romæ, Constantinopolis, Alexandriæ, Antiochiæ & Hierosolymorum.]

Quod autem ad horum iura seu πρεσβεῖα spectat, ea sunt. Primum de negotijs magni momenti intra fines sui Patriarchatus occurrentibus decernere, vt dixi ex Concilio Nicæno. Præterea si, vt legitur in Concilio Chalcedonensi, [c] cum prouinciæ Metropolitano Episcopus vel Clericus litem haberet, petebat aut Primatem, siue Exarchum diœceseως, aut Patriarcham, huiusque sententiæ omnino parendum erat, inquit [d] Iustinianus, [perinde ac si iudex ab initio fuisset. Nam contra horum Antistitum sententias, non esse locum appellationi, à maioribus nostris constitutum est.] Quod tamen Iustiniani decretum de sententijs in causis minoribus intellige, cùm in maioribus, vt ait Valentinianus [e], [beatissimus Episcopus vrbis Romæ, cui antiquitas Sacerdotium in omnes detulit, de Episcopis & de fide iudicandi potestatem habuerit.] Vnde hæc leguntur in Concilio Sardicensi: [f] [Si quis Episcopus fuerit depositus iudicio Episcoporum qui sunt in vicinia, & dicat rursus sibi defensionis negotium competere; non prius in Cathedram alius constituatur; quam Romanus Episcopus causa cognita sententiam tulerit.]

Ad Patriarcham etiam spectabat Concilia Episcoporum ex diuersis Patriarchatus sui prouincijs conuocare. Sic Iulius Papa: cùm recens summi Pontificis munus accepisset, centum decem & sex Episcoporum Concilium ex suburbicarijs Ecclesijs conuocauit, vt Arianam hæresim sua etiam sententia condemnaret. Sic Alexander Alexandrinus, teste Socrate, [h] cùm accepisset Arij dogmata & conatus, resque ab eo gestas oculis cerneret, iracundia cœpit exardescere, ac Concilio multorum Episcoporum celebrato, Arium & eius opinionis fautores Presbyterij gradu abdicauit.

Sic in Christianissima & Regia vrbe Constantinopoli noua Roma congregata est magna Synodus septuaginta trium Episcoporum, præsidente religiosissimo & sanctissimo Episcopo Gennadio, & alia sub Menna aduersus Acephalos, quæ tomo tertio & quarto Conciliorum leguntur.

a Conc. Chalced. act. 16.
Ὥστε τὸν τῆς Ποντικῆς, καὶ τῆς Ἀσιανῆς, καὶ τῆς Θρακικῆς διοικήσεως μητροπολίτας μόνους, ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόποις τῶν προειρημένων διοικήσεων χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ προειρημένου ἁγιωτάτου θρόνου, τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας.

b Iustinianus Nouella 123.
Τοῖς μὲν μακαριωτάτοις ἀρχιεπισκόποις καὶ πατριάρχαις τουτέστι τῶν πρεσβυτέρας Ῥώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀλεξανδρείας καὶ Θεουπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων.

V.
De iuribus et authoritate Patriarcharum.

c Conc. Chalced. Can. 9.
Εἰ δὲ πρὸς τὸν αὐτῆς ἐπαρχίας μητροπολίτην ἐπίσκοπος, ἢ κληρικὸς, ἀμφισβητοῖν καταλαμβανέτω ἢ τὸν ἔξαρχον διοικήσεως, ἢ τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως θρόνον, καὶ ἐπ' αὐτῷ δικαζέσθω.

d Iustinian. L. 29. Cod. de Episcopali audien.

e Ex epist Valent. Imp. inter epist. præamb. Concil. Chalced.
Ἵνα ὁ μακαριώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ῥωμαίων πόλεως, ᾧ τὴν ἱεροσύνην κατὰ πάντων ἡ ἀρχαιότης παρέχει, χώραν, καὶ εὐποιΐαν ἔχειν περὶ τε πίστεως καὶ ἱερέων κρίνειν, δεσπότα ἁγιώτατε πάτερ, καὶ σεβάσμιε βασιλεῦ.

f Can. 4. Concil. Sardic.
Ὥστε ἐάν τις ἐπίσκοπος καθαιρεθῇ τῇ κρίσει τούτων τῶν ἐπισκόπων τῶν ἐν γειτνίᾳ τυχανόντων, καὶ φάσκῃ πάλιν ἑαυτῷ ἀπολογίας πρόσμα ἐπιβάλλειν, μὴ πρότερον εἰς τὸν καθεδραν αὐτοῦ ἕτερον ἀποκαθίσταν, ἐὰν μὴ ὁ τῆς Ῥωμαίων ἐπίσκοπος ἐπιγνοὺς περὶ τούτου, ὅρον ἐξενέγκῃ.

g Ex actis Synodi Rom. sub Iulio P. an. 337.

h Socrat. hist. Eccl. lib. 1. c. 3. Ταῦτα ἀκούων καὶ ὁρῶν τε γινόμενα ὁ Ἀλεξανδρεὺς πρὸς ὀργὴν ἐξάπτεται καὶ σωιδέστερον πολλῶν ἐπισκόπων καθίσας τὸν Ἄρειον, καὶ τὸν ἀποδεχομένους τὸν δόγμα αὐτοῦ καθαιρεῖ.